

Heerhugowaard Stad van kansen

Agendanr.: 10
Voorstelnr.: RB2016091
Onderwerp: Kadernota In Control of Alcohol & Drugs 2016-2020
Programma: Programma 4: Sociale samenhang

Reden van agendering: ter besluitvorming

Aan de Raad,

Heerhugowaard, 6 september 2016

Probleemstelling

Voor de periode 2016-2020 is een nieuwe Kadernota In Control of Alcohol & Drugs opgesteld en een uitvoeringsprogramma voor 2016-2017. De regio Alkmaar heeft aangegeven voorlopig deel te nemen tot en met 2018. De raad wordt gevraagd de Kadernota vast te stellen en kennis te nemen van het uitvoeringsprogramma 2016-2017 en Plan Drugsaanpak 2016.

Inleiding / bestuurlijke achtergrond

Bijgaand ontvangt u voor de periode 2016-2020 de Kadernota In Control of Alcohol en Drugs, het bijbehorende uitvoeringsprogramma 2016-2017 en Plan Drugsaanpak 2016. Aan de late kant gezien de periode. De reden van de vertraging is dat binnen de formatie van het (boven)regionale programmateam veel uitval en wisselingen zijn geweest. Thans is het team weer compleet en met nieuw elan gestart.

Het programma is vanaf 2007 actief. Geconcludeerd kan worden dat er tot dusver positieve resultaten geboekt zijn als het gaat om:

- a. afname van het alcohol- en (soft)drugsgebruik door jongeren tot 16 jaar;
- b. toename van de bewustwording onder jongeren, ouders en alcoholverstrekkers over de risico's van vooral alcoholgebruik. Dit blijkt uit recent onderzoek van het Ministerie van VWS over het effect van de NIX18 campagne;
- c. jongeren beginnen op latere leeftijd met het drinken van alcohol, hoewel het stagneert in 2015;
- d. voorzichtige verbetering van het naleven van de leeftijdsgrens door alcoholverstrekkers.

De inspanningen van alle partijen dragen bij aan deze positieve resultaten. Het regionale Emovo-onderzoek laat zien dat het alcoholgebruik onder jongeren is gedaald en de startleeftijd verhoogd. Toch drinken jongeren nog steeds te vroeg, te vaak en te veel. Dat heeft schadelijke gevolgen voor hun ontwikkeling en gezondheid. Hoewel het regionale Emovo-onderzoek laat zien dat het softdrugsgebruik onder jongeren de laatste jaren gelijk is gebleven, blijft het drugsgebruik onder jongeren zorgwekkend. Dat betekent dat er nog veel werk te doen is!

Wat willen we bereiken met het programma 2016-2020?

De ervaringen leren dat er sprake is van alcoholproblematiek én drugsproblematiek die, met inzet van dezelfde ketenpartners, een geïntegreerde aanpak verlangen, gericht op twee aspecten:

Gezondheid: Het vermijden en voorkomen van schadelijke effecten op de gezondheid van jongeren door alcohol- en drugsgebruik .

Sociale Veiligheid: Het voorkomen en beperken van maatschappelijke en fysieke schade en overlast als gevolg van alcohol- en drugsverstrekking en -gebruik.

Om dit te bereiken richt het programma In Control of Alcohol & Drugs zich op jongeren tot en met 23 jaar, ouders, leerkrachten, alcoholverstrekkers. Het uitvoeringsprogramma maakt onderscheid

in aanpak voor jongeren van 12-16 jaar, van 16-18 jaar en van 18-23 jaar. Het programma In Control of Alcohol & Drugs heeft als ultieme doelen:

1. Geen alcohol onder de 18 jaar, boven de 18 zeer matig;
2. Geen drugs onder de 23 jaar;
3. Bijdragen aan het beschermen van de individuele (psychische en fysieke) gezondheid;
4. Het vergroten van sociale en maatschappelijke veiligheid;
5. Terugdringen van maatschappelijke schade en kosten door alcohol/drugsgebruik.

Op pagina 7 en 8 van de Kadernota zijn de doelen op themaniveau (Gezondheid en Sociale Veiligheid) concreet gemaakt. De voortgang wordt gemeten aan de hand van de Emovo cijfers.

Bestuurlijke achtergrond

In artikel 13 van de Wet op de publieke gezondheid is bepaald dat de gemeenteraad de nota gemeentelijke gezondheidsbeleid vast moet stellen en daarin in ieder geval moet aangeven welke gemeentelijke doelstellingen er zijn, welke acties in de bestreken periode worden ondernomen ter realisering van deze doelstellingen, welke resultaten de gemeente in die periode wenst te behalen en hoe college van B&W uitvoering geeft aan genoemde verplichtingen.

De Kadernota In Control of Alcohol & Drugs 2016-2020 kan beschouwd worden als een onderdeel van het gemeentelijke gezondheidsbeleid. In de lokale kadernota Volksgezondheid Dichtbij 2012-2016 zijn preventieactiviteiten met betrekking tot alcohol, roken en drugs een belangrijk onderdeel. In betreffende nota is opgenomen dat Heerhugowaard aansluit bij de bovenregionale ontwikkeling voor bestrijding van het alcoholgebruik onder jongeren.

De programma-organisatie

De regionale Commissie Jeugd en Sociale Veiligheid (Commissie CJSV) bewaakt de voortgang van het programma en stuurt op resultaat. Daarvoor stemmen zij af met de voorzitters van de stuurgroepen. De commissie is gevormd uit bestuurders van gemeenten, politie, Openbaar Ministerie en GGD HN.

Elke subregio heeft zijn eigen stuurgroep en werkgroep. De stuurgroepen worden gevormd door bestuurders van de desbetreffende regio's. De hierin vertegenwoordigde portefeuillehouders sturen binnen de eigen gemeente op hoofdlijnen en bewaken de voortgang van het programma. De stuurgroepen stellen jaarlijks uitvoeringsplannen en bijbehorende begroting vast. Voor het organogram verwijzen wij naar pagina 9 van de kadernota.

GGD HN en Samenwerkingsverband Integrale Veiligheid Noord Holland verzorgen de programmaleiding en het uitwerken van dit programma in uitvoeringsprogramma's. Zij vormen werkgroepen met ambtenaren en vertegenwoordigers van gemeenten en uitvoeringsorganisaties om op de verschillende programmaonderdelen voortgang te boeken. De GGD HN coördineert daarbij de aanpak en uitvoering voor de gezondheidsactiviteiten en de communicatie. Het Samenwerkingsverband Integrale Veiligheid doet dat voor de sociale veiligheid. De overall projectleider en de deelprojectleiders komen eens per maand bijeen om de voortgang te bespreken en de verbinding te houden met de thema's.

Oplossingsrichtingen

- a. Vergroten van bewustwording over gezondheidsrisico's van alcohol- en drugsgebruik onder jongeren, jongvolwassenen, ouders, verzorgers en vrijwilligers;
- b. De doelgroep in eigen kracht zetten om gezonde keuzes te maken;
- c. Investeren in vroegsignalering door personen/instanties die werken met jongeren;
- d. Weerbaarheid van jongeren vergroten (nee kunnen zeggen);
- e. Ouders versterken in de voorbeeldfunctie die zij hebben door ze handvatten te geven om middelengebruik te herkennen, weten wat de gezondheidsrisico's zijn en het gesprek er over aan te gaan met hun kind;
- f. Terugdringen van de beschikbaarheid van alcohol en drugs (softdrugs mogen alleen worden verkocht in coffeeshops);

- g. Aanspreken van alcoholverstrekkers om het naleven van de leeftijdsgrens te verbeteren;
- h. Inzetten op psychische gezondheid;
- i. Handhaven conform de vastgestelde handhavingmatrix of het handhavingbeleid voor het toezicht op het naleven van de Drank- en Horecawet.

Om deze doelen te realiseren wordt samengewerkt met de gemeenten in Noord-Holland Noord en andere organisaties zoals de Brijder Jeugd, Trimbos, Jongerenwerk, GGD, GGZ, politie, NOC*NSF, sportservicepunten NH, CBL (supermarktbranche vereniging), KHN (Koninklijke Horeca) en anderen.

Uitvoeringsprogramma 2016-2017

2016 is een overgangsjaar. Succesvolle activiteiten uit het uitvoeringsprogramma van voorgaande periode zijn tot nu toe gecontinueerd.

Het nieuwe uitvoeringsprogramma 2016-2017 zal na vaststelling door de gemeenteraden in een nieuw samengestelde werkgroep concreter worden uitgewerkt. Belangrijk verschil met voorgaande uitvoeringsprogramma is dat er meer lokaal maatwerk mogelijk is. 70% van de middelen is begroot voor lokaal maatwerk.

Voor Heerhugowaard betekent dit een betere inbedding in bijvoorbeeld het project Veilig Puberen, waarin alcohol en drugsgebruik mede een belangrijk aandachtspunt is. De opgebouwde contacten en structuren kunnen goed benut worden. Hierdoor zal de inzet effectiever zijn en het bereik groter. De medewerking van de scholen zal groter zijn, omdat rekening gehouden kan worden met de wensen en ideeën van het onderwijs zelf en aangesloten kan worden op het geheel aan activiteiten van elke school.

In Heerhugowaard zetten we in op veel lokaal maatwerk en hechten we aan grote inbreng van het lokale veld: scholen, verenigingen, ondernemers en jongeren zelf. Sinds vorig jaar is na overleg met de Voortgezet Onderwijs (VO)-scholen en het jongerenwerk besloten tot inzet van een structureel preventief programma "Veilig Puberen" met alle betrokkenen.

Veilig puberen is een meerjarenaanpak om kinderen voor te bereiden op een veilige puberteit mbt grenzen stellen, weerbaarheid en keuzes maken. Door internet, smartphones en sociale media is het omgaan met elkaar gemakkelijker geworden, maar een verkeerde keuze kan kinderen en jongeren in de problemen brengen en lang achtervolgen. Ouders, leerkrachten en docenten weten vaak totaal niet met wat en wie ze in aanraking komen. Het accent van het programma ligt op onbezorgd plezier hebben in vriendschap en seksualiteit. De focus is om respect te hebben voor hun eigen en andermans grenzen. Op alle scholen in het voortgezet onderwijs is een plan op maat gemaakt voor leerlingen, ouders en docenten. Aanvullend op het schoolprogramma. Ook worden op 13 basisscholen in 2015/16 leerlingen van groep 8 en hun opvoeders betrokken. Vanaf 2016/17 gaan alle basisscholen meedoen.

Omgaan met alcohol en drugs is een thema dat thuishoort in het integrale plan Veilig Puberen. Het uitvoeringsprogramma alcohol en drugs zal vooral een lokaal karakter krijgen, zodat dit integraal opgepakt kan worden in Veilig Puberen. De jeugdverpleegkundige verbonden aan de scholen, zal een belangrijke rol gaan spelen in het actualiseren van het plan Veilig Puberen en uitvoering van Alcohol en Drugsbeleid.

Plan Drugsaanpak 2016

Tevens ontvangt u een Plan Drugsaanpak 2016 ter kennisname. Dit plan is tot stand gekomen in 2015 naar aanleiding van de conferentie Partydrugs in 2014. Hieraan zal verder invulling gegeven worden door de werkgroepen.

Juridische gevolgen:

Geen

Financiële gevolgen:

De projecten in de subregio's worden gefinancierd uit de bijdragen van de gemeente van €0,50 per inwoner. Gemeenten uit de regio Alkmaar hebben toegezegd hier tot en met 2018 middelen

beschikbaar voor te stellen. In de Heerhugowaardse gemeentelijke begroting 2016 en 2017 is dit bedrag reeds opgenomen.

Sociaal/Economisch/Fysiek Domein:

Het programma draagt positief bij aan verbindingen en gewenste effecten in het Sociale Domein. Door de samenwerking met verschillende partners uit de gezondheid en sociale veiligheid wordt het zicht op effecten van alcohol en drugsgebruik breder en wordt een totaalaanpak mogelijk. Hierdoor wordt de kans op mogelijk effect groter. De aanpak van het probleem reikt immers verder dan jongerenwerkers, politie, reclassering of gezondheidsbevorderaars binnen hun eigen domein kunnen bewerkstelligen.

Duurzaamheidsbeleid:

Het kader heeft geen relatie met het duurzaamheidsbeleid.

Communicatie:

Om het alcohol- en drugsgebruik een halt toe te roepen moeten bij jongeren en hun opvoeders merkbare resultaten worden bereikt. Daarvoor is hun inzet en de medewerking van vele anderen nodig. Dat vraagt vooral veel communicatieve inzet. Het bereiken van de jongeren en hun ouders en/of opvoeders staat voorop. Iedereen mobiliseren die op enigerlei wijze kan bijdragen aan het signaleren van situaties waarop tijdig moet worden gereageerd is een van de doelen. In Control sluit zoveel mogelijk aan bij campagnes die landelijk worden ontwikkeld en die toegespitst worden op de problematiek in onze regio.

Monitoring/Evaluatie

Zoals de afgelopen jaren gebruikelijk was, zullen ook in de toekomst de resultaten worden meten. Evaluatie vindt plaats door de GGD door E- MOVVO onderzoeken in groepen 2 en 4 van het voortgezet onderwijs. Het eerstvolgende onderzoek vindt plaats in 2016. Ook worden de cijfers van de Veiligheidsregio wat betreft aantal alcohol- en drugsintoxicaties gebruikt. De raad wordt hierover actief geïnformeerd.

Samenvatting

Voor de periode 2016-2020 is een nieuwe Kadernota In control of Alcohol & Drugs opgesteld. De regio Alkmaar heeft aangegeven voorlopig deel te nemen tot en met 2018. De raad wordt gevraagd de Kadernota vast te stellen. In de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's wordt aangegeven hoe uitvoering wordt gegeven aan de kaders opgenomen in dit programma. In de regio Alkmaar wordt ingezet op veel lokaal maatwerk.

Voorstel / besluit:

Kadernota In Control of Alcohol & Drugs 2016-2020 vast te stellen.

Bijlagenr. Titel/Onderwerp

Bij16-414	Kadernota In Control of Alcohol&Drugs 2016-2020
Bij16-415	Uitvoeringsprogramma In Control of Alcohol&Drugs 2016-2017
Bij16-416	Plan Drugsaanpak 2016

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,

de secretaris,

J.G. den Hertog

de burgemeester,

H.M.W. ter Heegde

Advies commissie Maatschappelijke Ontwikkeling d.d. 25 augustus 2016

RB2016091 Kadernota In Control of Alcohol en Drugs 2016-2020 :

Akkoordstuk

Heerhugowaard Stad van kansen

Voor	Allen
Tegen	---

Nr.: RB2016091

de Raad van de gemeente Heerhugowaard;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 6 september 2016;

gelet op het advies van de commissie Maatschappelijke ontwikkeling d.d. 25 augustus 2016;

gelet op:

Wet publieke gezondheid, artikel 13

Gemeentelijke kadernota Volksgezondheid Dichtbij 2012-2016;

b e s l u i t

Kadernota In Control of Alcohol & Drugs 2016-2020 vast te stellen.

Heerhugowaard, 25 oktober 2016

De Raad voornoemd,

de loco-griffier,

H. Wijnveen

de voorzitter,

H.M.W. ter Heegde